

12.41x25.24	1	עמוד 3	גליליאו צעיר - ירחון לילדים סקרנים	31/05/2018	64166709-9
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

מאה שנה, הכול השתנה

החיים שלנו היום, בתחילת המאה ה-21 בישראל הדמוקרטית, ברורים לנו מאוד: הזכויות שלנו, האפשרויות שלנו, העצמאות שלנו, היכולות שלנו לממש את עצמנו, לחלום ולהגשים, להשיג בלחיצת כפתור כמעט כל מה שאנחנו רוצים. אבל לפני זמן לא רב, בתחילת המאה ה-20, החיים נראו אחרת לגמרי.

בישראל שלטו הטורקים-העות'מאנים כבר כ-400 שנה. חיו כאן עשרות אלפי יהודים בלבד, ורוב האוכלוסייה דיברה ערבית. היהודים סבלו מעוני, ממחלות, מרעב, ואף מרדיפות, ומחתרות יהודיות (ובהן המחתרת ניל"י, שפעלו בה אהרן אהרנסון ובני משפחתו) ניסו לסייע לבריטים להעביר לעצמם את השליטה על ארץ ישראל. היהודים קיוו שכך יהיה להם טוב יותר.

במלחמת העולם הראשונה נלחמו הבריטים בטורקים, בין השאר על השליטה בארץ ישראל, והתכוננו לקרב עקוב מדם על העיר הקדושה מכולן - ירושלים. באופן שהפתיע מאוד את הבריטים, הטורקים - שהבינו כי הם מכותרים ולא יצליחו לנצח בקרב - נכנעו וברחו מירושלים. ראש עיריית ירושלים ופמלייתו התכוננו להעביר את השלטון לבריטים באופן מסודר, אלא שהחיילים הבריטים לא נערכו לכך, וטקס כניעת ירושלים התקיים באופן מוזר פעם אחר פעם, בכל פעם בפני מפקדים בכירים יותר.

באותה התקופה, בין מלחמות העולם, היו הקהילות היהודיות - שהיו בהן מיליוני יהודים - פזורות ברחבי העולם. קשה לומר שהן חיו בשלווה ובנחת כי הן סבלו מאנטישמיות, לעיתים גלויה ולעיתים סמויה, אבל רוב היהודים חשבו שאין באפשרותם לשנות מציאות עגומה ומסוכנת זו. ארץ ישראל נראתה רחוקה וקשה למחיה, חמה ויבשה, וגם שם כאמור היה לא פשוט לחיות.

אדם אחד שהיה נחוש בדעתו כי אין ליהודים עוד מקום בגלות, והבין כי האנטישמיות רק תגבר (והיה זה עוד לפני עליית הנאצים לשלטון) - היה בנימין זאב הרצל. כשהגה הרצל את הרעיון שעל כל היהודים לחזור לגור בארץ ישראל, היו שחשבו כי הוא הוזה וכי הספר שכתב מתאים למדף המדע הבדיוני. מזל שהיו כאלה שהקשיבו לדעותיו - רבים מהם הגיעו לקונגרס הציוני שארגן, ואחרים עלו לארץ בהשראתו. הרצל נפטר בגיל 44 בלבד, לפני שראה את חזונו - שעבורנו הוא המציאות עצמה - מתגשם.

כל הסיפורים האלה ועוד רבים בגיליון שלפניכם.

קריאה נעימה,

רוני לנגרמן-זיו, עורכת